

Alminnelig høring - endringer i energiloven

Det vises til departementets brev av 9. desember 2008 vedrørende forslag til endringer i energiloven.

Hydro er positiv til økt koordinering av investeringsprosjekter knyttet til produksjon, forbruk og nett i kraftmarkedet og skjerping av pliktene til nettselskapene i den forbindelse. Vi imøteser imidlertid en avklaring av spørsmålet om investeringsstøtte til ny kraftproduksjon når dette kan utsette/erstatte nettinvesteringer (såkalt negativt anleggsbidrag). Hydro foreslo bruk av negativt anleggsbidrag i sentralnettet som nytt virkemiddel i vårt innspill i forbindelse med evalueringen av energiloven. Vi imøteser også en avklaring på spørsmålet om anbudsordning når kraftmarkedet evt ikke håndterer utfordringer knyttet til forsyningssikkerheten i kraftmarkedet, jf mekanismene som er hjemlet i elmarkeds- og forsyningssikkerhetsdirektivet. Det er viktig å få disse rammene på plass for investeringer i ny kraftproduksjon for å unngå utsettelse i investeringsbeslutninger som skyldes uavklarte rammebetingelser og evt forventninger om ekstra inntekter gjennom slike ordninger. Vi ber om at dette blir avklart i den odelstingsproposisjon som skal legges fram for Stortinget i vår.

Hydro har følgende kommentarer til enkelte av temaene:

Nettilknytning av produksjon

Det foreslås tilknytningsplikt av kraftproduksjon på alle nettnivå. Forslaget gir nettselskapet plikter med sikte på sikre tilstrekkelig nettkapasitet for et produksjonsprosjekt så snart som mulig samtidig som at tilknytning av ny kraftproduksjon forutsetter at det må være driftmessig forsvarlig. Dersom nettselskapet ikke finner investeringen i produksjon og eventuelt nødvendige tiltaket i nettet samfunnsmessig rasjonelt samlet sett, skal NVE avgjøre dette spørsmålet.

Hydro er positiv til forslaget om tilknytningsplikt av kraftproduksjon på alle nettnivå, og mener at dette kan bidra til mer og en raskere innfasing av ny kraftproduksjon i det norske kraftsystemet. Vi tror det er fornuftig at nettselskapene får økte forpliktelser knyttet til å få realisert flere produksjonsprosjekter. Forslaget innebærer at ingen nettselskap i utgangspunktet kan stoppe et prosjekt vedrørende ny kraftproduksjon, men er forpliktet til å planlegge og å gjennomføre nettmessige tiltak som er nødvendige for at kraftproduksjonen kan tilknyttes nettet. Forslaget forutsetter at NVE har god nok kompetanse til å vurdere nettselskapenes tiltak for å tilknytte ny produksjon til nettet mhp tekniske løsninger og kostnader. Det er også avgjørende at alle prosjekter for ny kraftproduksjon blir håndtert etter samme kriterier fra nettselskapets side.

Det vises i høringsforslaget til at endring i reglene for anleggsbidrag vurderes, og at dette kan føre til at kraftprodusenter i noe større grad kan kreves for anleggsbidrag. Hydro avventer å kommentere dette til konkret forslag fremmes av NVE.

Nettilknytning av forbruk

Det foreslås tilknytningsplikt for forbruk på regional- og sentralnettsnivå. Dette er ifølge departementet en lovfesting av dagens praksis, og innebærer at det blir tilknytningsplikt for forbruk på alle nettnivå.

Hydro støtter forslaget om tilknytningsplikt for forbruk på regional- og sentralnettsnivå og som innebærer at det blir tilknytningsplikt for forbruk på alle nettnivå. Hydro mener at det er positivt at departementet ikke har fulgt opp forslag som fremkom under evalueringen av energiloven om egen konsesjonsordning for stort uttak, og mener at den regulering som nå er foreslått er en mer hensiktsmessig regulering for å sikre en god koordinering av økt forbruk og eventuelle tiltak for å styrke kraftsystemet. Hydro har også god erfaring gjennom kontakt med Statnett og NVE i forbindelse med prosjekter hvor Hydro kan ha behov for økt forbruk av kraft og tiltak i kraftsystemet kan være nødvendig. Hydro vil også understreke at gode og oppdaterte kraftsystemplaner er viktige redskap for å sikre en god koordinering mellom investeringsprosjekter innen forbruk, produksjon og nett.

Departementet benytter "driftsmessig forsvarlig" som kriterium for tilknytning av både ny produksjon og forbruk. Det sies videre at dette relateres til at driften kan videreføres i henhold til gjeldende bestemmelser om leveringskvalitet og krav til forsyningssikkerhet, og at hva som er "driftsmessig forsvarlig" må bestemmes ut fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Hydro mener at kriteriet "driftsmessig forsvarlig" må klargjøres mer, blant annet kriteriene knyttet til leveringskvalitet og forsyningssikkerhet. En klargjøring er viktig å øke forutsigbarheten for blant annet produsenter og forbrukere som vurderer investeringsprosjekter, samt for nettselskapene som har ansvar for å øke kapasiteten i nettet. Det må for eksempel klargjøres hvorvidt "driftsmessig forsvarlig" kun skal bero på en driftsmessig vurdering eller om også en vurdering av mer økonomiske forhold for aktørene i regionen skal inngå. Blant annet må bruken av ulike virkemidler i utøvelsen av systemansvaret og innføring av egne prisområder omtales, og det må klargjøres hvorvidt eventuelle prisforskjeller mellom ulike prisområder skal inngå i vurderingen av "driftsmessig forsvarlig". Hydro er for øvrig enig i at det er viktig å presisere at nettselskapet plikter å utrede, omsøke og bygge nett uten ugrunnet opphold, slik at det så snart som mulig blir driftsmessig forsvarlig å tilknytte forbruket. I tillegg vil Hydro understreke at det viktig at tidsbruken i konsesjonsbehandlingen er rimelig, slik at nettselskap og berørte aktører har forutsigbarhet knyttet til idriftsettelse av nye produksjons- og nettanlegg.

Det foreslås innført unntakstilfeller for tilknytning av økt eller nytt forbruk i ekstraordinære tilfeller, og det er vist til at dette kun skal gjelde i tilfeller hvor tilknytningen vil være ekstremt krevende for kraftsystemet, med hensyn til kostnader og tid eller kraftbalansen regionalt eller nasjonalt. Hydro har forståelse for at en unntaksordning kan være nødvendig, og er enig i at unntak kun bør gis nettselskapet i helt ekstraordinære tilfeller. Det bes imidlertid om en utdypning av tilfeller når et unntak kan være aktuelt i forhold til tilfeller hvor tilknytningen av nytt eller økt forbruk må utsettes i tid til det er "driftsmessig forsvarlig", dvs til eventuelle forsterkninger i kraftsystemet er foretatt.

Krav til eierskap av nettselskapenes eiendommer

Det foreslås krav om eierskap til nettselskapenes eiendommer. Det foreslås at den konsesjonspliktige virksomhet skal utvides til å omfatte å bygge, eie og drive elektriske anlegg, og ikke bare bygge og drive som i dag, når det gjelder nett. Departementet mener konsesjon som hovedregel skal gis til ett selskap som både skal eie og drive anlegget, og at dette vil bidra til at konsesjonæren har god kontroll med aktiva og rettigheter tilknyttet elektriske anlegg. Bakgrunnen for departementets forslag er at energimyndighetene har sett en utvikling når det gjelder eierskap i nettvirksomhet når det gjelder salg og tilbakeleie av eiendom knyttet til nettvirksomheten, og som

innebærer at driver må inngå avtaler med ny eier for at kontroll over det elektriske anlegget sikres. Departementet mener at slike løsninger ikke gir den ønskede kontroll over nettanleggene. Videre presiserer departementet blant annet at det fortsatt skal være anledning å leie elektriske anlegg fra andre konsesjonærer så lenge leier har full kontroll med det aktuelle anlegget i leieperiode, og ivaretar alle rettigheter og plikter tilknyttet anleggene.

Hydro forstår departementets forslag slik at utvidelsen av konsesjonsplikten fra dagens "bygge og drive" til å også omfatte "eie" kun gjelder nettanlegg, og ikke produksjonsanlegg. Imidlertid kan deler av teksten i høringsutkastet tolkes i den retning at utvidelsen også omfatter produksjonsanlegg. Hydro er av den oppfatning at det ikke er behov for å innføre en utvidelse av konsesjonsplikten til også å gjelde produksjonsanlegg og ber departementet presisere dette i teksten. I motsatt fall kan det blant annet oppstå vesentlige problemer i forhold til andre forslag fra departementet som er ute på høring vedrørende endringer i konsesjonsplikten; forslag til regler for bemanning hos konsesjonærer og leieloven for vannkraftverk. Dersom produksjon omfattes, ønsker vi å komme med ytterligere synspunkter i saken.

Hydro har ikke synspunkter til hvorvidt det er behov for utvidelse av konsesjonsplikt for nettanlegg, men er enig i at det er viktig at driver av nettanlegg har god kontroll med aktiva og rettigheter knyttet til anleggene.

Med hilsen
for Norsk Hydro ASA

for
Morten Røsæg

